

Inhoudelijk jaarverslag 2022

Vastgesteld door de ALV d.d 18 februari 2023

Jaarverslag 2022

De leefbare stad

Voor u ligt het derde jaarverslag van de VoetgangersVereniging Nederland (VVNL). De VoetgangersVereniging heeft wederom veel bemiddeld en advies gegeven aan voetgangers door heel Nederland, van Heiloo en Den Helder tot Utrecht. En elke keer wordt duidelijk hoe slecht gemeenten de gevolgen van hun besluiten en maatregelen voor voetgangers onderkennen.

Het belang van de fietser staat overal zo langzamerhand wel duidelijk op het netvlies van gemeenten, maar de specifieke positie van voetgangers blijft vaak nog een blinde vlek. Laat staan dat er echt is doorgedrongen hoe belangrijk de voetganger is voor de leefbaarheid van de stad.

Nieuw onderzoek wijst uit dat mensen heel graag wonen in wijken waar de voetganger centraal is gezet. Voetgangersvriendelijk ontwerpen werkt zelfs zo goed, dat de huizenprijzen er direct van stijgen. Dat laatste komt natuurlijk omdat voetgangersvriendelijkheid nog zo schaars is. En daar willen wij wat aan veranderen: in alle wijken zou die voetgangersvriendelijkheid die iedereen blijkbaar zo fijn vindt, te vinden moeten zijn.

Lees meer over dit onderzoek hier <https://www.gebiedsontwikkeling.nu/artikelen/meer-ruimte-voor-de-voetganger-is-goed-voor-de-stad-maar-vergroot-ook-de-ongelijkheid/>

We hebben het afgelopen jaar op tal van plaatsen geprobeerd om overheden te ontmoeten en hen van het belang van een voetgangersvriendelijk beleid te overtuigen. Ook de media wisten ons te vinden. In mei gaf **AT5** bijvoorbeeld aandacht aan het probleem van de terrassen op stoepen voor voetgangers. In bijgaand filmpje speelde Berry den Brinker een prominente rol. Mis het niet: <https://www.at5.nl/artikelen/215129/voetgangers-strijden-voor-hun-plekje-op-straat-niet-alleen-maar-kijken-naar-de-horeca>

Aandacht voor voetgangers

De City Deal Ruimte Voor Lopen maakte een video-column waar de voorzitter, Patty Muller een lans brak voor het bouwen van leefbare steden en plekken liet zien waar je als voetganger domweg even gelukkig kan zijn. Prachtige beelden maakte de professionele filmer van City Deal <https://youtu.be/WK95X4ggOaA>

Ook werd voor het maandblad **Ruimte Voor Lopen** een interview met de VoetgangersVereniging Nederland gepubliceerd <https://ruimtevoorlopen.nl/2022/09/prioriteiten-voor-voetgangers/>

architect **Ronald Hoof**. Hij vertelt wat die keuze hem heeft gebracht.

<https://www.youtube.com/watch?v=jwORG0BFz0>

De VoetgangersVereniging nam voorts deel aan het congres dat werd georganiseerd door het landelijk bureau Goudappel. **“Hoe zetten we de voetganger voorop in de openbare ruimte?”**

Daarover ging het op dinsdag 29 november tijdens 'De stad te voet' in het Eye Filmmuseum in Amsterdam.

Wij lieten daar zien dat je ook gewoon kan kiezen voor een 'leven te voet' Die keuze maakte de

Divers en inclusieve stad

Op het **Nationaal Voetgangerscongres** kregen wij de gelegenheid onze visie te tonen. We maakten gebruik van de gelegenheid om voetgangers aan het woord te laten. Over de smalle stoepen, de e-bikes die hen om de oren vliegen, de afbouw van het openbaar vervoer en hoe dat zorgt voor eenzaamheid en verdriet bij mensen die niet kunnen fietsen of autorijden. <https://www.youtube.com/watch?v=3IkiRDbZNuob>

Onze video's met over mensen met een migratie-achtergrond en ouderen kregen veel erkenning. Gemeenten denken te veel vanuit de fiets als panacee. De geïnterviewde Hetty legt uit waarom dat niet goed is. Chanan wijst op de eenzaamheid.

<https://www.youtube.com/watch?v=QERDeKsBXiU>

Ook legt zij duidelijk uit dat voor mensen met een migratie-achtergrond fietsen vaak gewoon niet bij hun cultuur past.

(<https://www.youtube.com/watch?v=00ZUOLBYFrM>) Er is bij overheden te weinig bewustzijn dat het mobiliteitsbeleid en de stedenbouw veel te veel uitgaan van de behoeften en mogelijkheden van witte jonge mannen, gezond, en hoogopgeleid. Het beleid is te weinig divers en inclusief.

Dat (h)erkenden veel mensen toch wel op het Nationaal Voetgangerscongres in Zwolle.

We merken, dat ook de Fietsersbond zich zorgen maakt over het steeds sneller wordende fietsverkeer: ook gewone OEK (Op Eigen Kracht) fietsers hebben last van hun gemotoriseerde fietscollega's.

Gelet op de klachten over het op de stoep parkeren van fietsen waardoor voetgangers naar de straat moeten uitwijken, hebben we fietslabels ontwikkeld en verspreid. Deze zijn nog steeds na te bestellen bij de vereniging.

We kregen ruimte in de Volkskrant voor een visie op het probleem van e-bikes.

Adviezen aan gemeenten

De grotere steden zien de VoetgangersVereniging steeds vaker als een partij die je moet betrekken bij het mobiliteitsbeleid en bij de inrichting van de stad. Dat betekent, dat we veel tijd kwijt zijn aan het bezoeken van straten en wijken, aan het bestuderen van de documenten en het overleggen met gemeenteambtenaren en bestuurder en het voor bewoners opkomen richting gemeentebesturen.

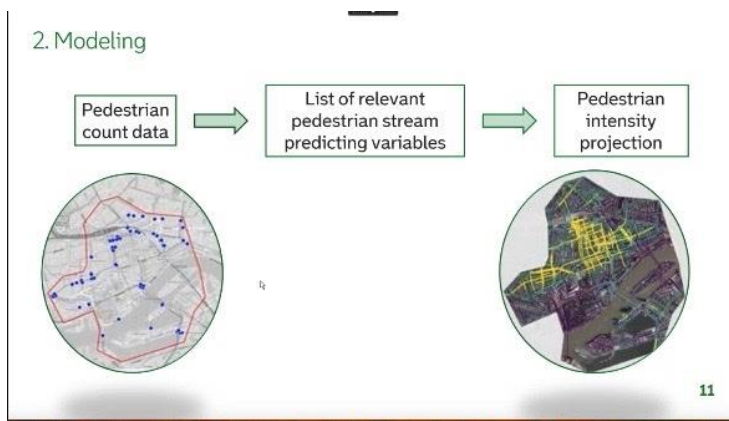
De afdeling Utrecht stelde een advies "Aan de coalitie-onderhandelaars van de stad Utrecht" op. Dat is een mooi voorbeeld voor andere gemeenten de volgende keer dat er verkiezingen zijn. De VV-Utrecht bracht diverse concrete project adviezen uit. Zo ook over Utrecht Oost, Plan Weerdsingel waar de stoepen weer veel te smal waren ingepland. De VVN-Utrecht reageerde ook op het Plan Kruising Platolaan dat helaas weer veel te veel vanuit het oogpunt van de fietsers was opgezet en waar de positie en veiligheid van de voetganger opnieuw weer over het hoofd was gezien.

In Amsterdam hebben we een eerste overleg gehad met de nieuwe wethouder Mobiliteit en onze wensen op tafel gelegd. En helaas is de Voetgangersnota, die al geruime tijd in concept voorhanden is, dit jaar opnieuw niet in behandeling genomen. Het blijven de bekende punten waar we telkens weer op terug moeten komen: het terrassenbeleid en in tal van projecten: het miskennen van

het belang van goede voetgangersvoorzieningen In Amsterdam ontbreekt het op bestuurlijk niveau nog aan inzicht en kennis over het belang van voetgangers voor de leefbaarheid van de stad. We hopen hier het komend jaar verbetering in te kunnen brengen.

In **Nijmegen** zijn slechtzienende voetgangers ook druk in de weer met de partijen -NS en de gemeente- om het station beter toegankelijk te maken voor voetgangers die slechter ter been zijn of slechtzienend. Juist zij zijn immers aangewezen op openbaar vervoer. Samen met organisaties voor mensen met een beperking strijden wij voor een groter bewustzijn bij planners van de behoefte van voetgangers. Telkens kunnen wij laten zien dat wat voor voetgangers goed is meteen ook de leefbaarheid van de omgeving verbeterd.

Ook in **kleinere gemeenten** adviseren wij, bijvoorbeeld in Heiloo recent. Daar is vaak sprake van schrijnende situaties waarbij gemeenten duidelijk niet in de gaten hebben hoe zeer hun maatregelen het leven van mensen die te voet gaan, verstoren. Gevaarlijke oversteekplaatsen, verdwijnen van zebra's verwijderden van stoplichten... soms lijken gemeenten meer bezig met de esthetiek dan met functionaliteit en leefbaarheid.

Rotterdam blijft nog steeds een witte raaf als het gaat om aandacht voor voetgangers. Rotterdam investeert als een van de weinige gemeente ook in systematische gegevensverzameling over voetgangers. Daarmee kunnen gevaarlijke situaties sneller worden gesignaleerd. De

gegevens worden ook gebruikt om te leren hoe je leefbare wijken kan construeren. Wil je hun meest recente presentatie van gegevens bezien, dan kan dat:

<https://register.gotowebinar.com/recording/2595243694736638723>

Social Media

Wij missen nog vrijwilligers die zich hier actief op willen inzetten. Het afgelopen jaar hebben wij daarom vooral ingezet in Twitter waar wij vooral focussen op twitteraars met een groot bereik. De tweets van de VoetgangersVereniging krijgen goede respons (likes, retweets). Het aantal volgers groeit langzaam maar gestaag. We zitten thans nadat we een jaar geleden vanuit het niets begonnen op 303 volgers. Volgers komen vaak uit landelijke, Amsterdamse en Utrechtse kringen rond politiek en bestuur.

We zouden meer willen investeren in Facebook en Instagram, zeker ook door technisch beter te regelen dat berichten op het ene medium gemakkelijker kunnen worden doorgelinkt naar het andere medium. Maar we zoeken nog steeds vrijwilligers die hier tijd aan willen besteden.

Partners voor voetgangers

MKB

Onderzoek wijst telkens uit dat voetgangers veruit het meeste geld besteden in bij de zelfstandige winkeliers. Het MKB ziet de voetganger daarom als logische partner en werkt graag samen met de VoetgangersVereniging Nederland.

We hopen komend jaar ook in andere gemeente een goede relatie te kunnen aanknopen met de regionale MKB's.

Reizigers Advies Raad

Wij proberen in alle regio's een plek te krijgen in overleg- en adviesorganen waar we iets voor voetgangers kunnen betekenen. Zo neemt de VVNL inmiddels volop deel aan de Reizigers Advies Raad (RAR). De RAR is een onafhankelijk adviesorgaan voor het openbaar vervoer en brengt gevraagd en ongevraagd adviezen uit aan de concessieverlener en de vervoerders (concessiehouders) in het gebied van de vervoerregio Amsterdam. De RAR adviseert de concessieverlener en de vervoerders over het door hen gevoerde beleid of over de plannen voor het openbaar vervoer in de concessiegebieden Amstelland-Meerlanden, Amsterdam, Waterland en Zaanstreek. Het gaat om advies over het Programma van Eisen bij concessieverlening maar ook over vervoerplannen, lijnennetten, dienstregelingen, tarieven en zaken die de openbaar vervoer reiziger raken. Denk hierbij ook aan de reis van de halte of van

de halte tot de voordeur. Het afgelopen jaar hebben we ervoor gezorgd dat de rechten en noden van voetgangers op de kaart zijn gezet in en van het OV.

Het afgelopen jaar hebben wij ons gefocust op de veiligheid in het OV en het halteren bij parkeren. Terugkerende thema's zijn de kwaliteit van verlichting, strooibeleid bij gladheid, het goed functioneren van roltrappen en liften. Ook over grotere dossiers, zoals de ontwikkeling van de Zuidas of de ontsluiting van Amsterdam Noord naar het centrum hebben wij ook onze mening kunnen geven in de RAR. We zouden moeten proberen om ook in andere regio's een voet aan de grond te krijgen bij dit soort adviesorganen.

Hiernaast onze vertegenwoordiger in de RAR, Maikel van Leeuwen.

Landelijke netwerken

De VVNL neemt deel aan **Ruimte voor Lopen**, een door de rijksoverheid geïnitieerd samenwerkingsverband waar allerhande partijen die betrokken zijn bij stedenbouwkundige ontwikkelingen en mobiliteitsvraagstukken aan deelnemen.

De vereniging neemt deel aan kennis sessies van het o.m. het CROW om ervoor te zorgen dat in hun richtlijnen en adviezen de positie van de voetganger beter wordt geborgd en zelf verkeerskundige kennis op te doen.

Landelijke samenwerking zusterorganisaties

We hebben meerdere sessies gehad om te onderzoeken hoe we kunnen samenwerken met Wandelnet en Mens&Straat. De VVNL verschilt van de andere partijen omdat wij als enige een vereniging zijn, de anderen zijn stichtingen. Wandelnet heeft wel een vrijwilligersnetwerk en maakt een transitie door van een organisatie die op recreatief wandelen was gericht naar een club die overall voetgangersissues aankaart. De VVNL wil niet per se als aparte groep blijven bestaan. We onderzoeken hoe we elkaar kunnen versterken, aanvullen: samenwerken in welke vorm dan ook. Mens&Straat heeft veel kennis van mobiliteit, maar minder een directe relatie met voetgangers zelf. Zij richten zich meer ook landelijke beleidsontwikkeling en onderzoek. Voor VVNL geldt dat het hart van onze organisatie ligt bij de leden. Zij dragen de kwesties aan waar voetgangers mee te maken hebben en zij zijn degene die overal in het land een vuist kunnen maken om de situatie ter plekke voor voetgangers beter te regelen.

De VVNL vindt: de voetganger is de kanariepiet van de leefbare omgeving. Een openbare ruimte waar geen voetgangers meer komen is en onleefbaar en desolaat

Toekomst

Ondanks het feit dat we veel voor elkaar krijgen, is de toekomst van de vereniging nog steeds niet stabiel. De club is te veel afhankelijk van de niet aflatende energie die een klein groepje leden steekt in het adviseren in projecten, het optreden op congressen en het onderhouden van netwerken en relaties met overheden. Ook financieel gezien blijft het karig, ook omdat we leden vrij laten om bijdragen te leveren. Dat is vaker niet dan wel. We zullen daarom wat explicieter vragen om donaties en op zoek gaan naar sponsors en subsidies. We gaan daarom samen met iedereen die ons kan adviseren, goed kijken hoe we de vereniging verder op poten kunnen krijgen. Hopelijk lukt het komend jaar om een knappe doorstart te krijgen.

